

Iluzionistul

Mircea Daneliuc publică la editura „Curtea Veche” un volum cu trei piese sub titlul *Carlo Carlini, iluzionism*, dintre care primele două apărute anterior, *Șchiopul cu miros frumos* (1999) și *Doi pinguri* (2000), sunt revizuite și adăugite, iar inedită cea care dă titlul volumului actual (2003). Fiecare dintre ele se recomandă diferit și surprinzător, dând parcă de la început o cheie sau un cifru de descifrare a identității specifice sub care se înfățișează scenic și evoluează. *Șchiopul cu miros frumos* – „antichități în două părți”, cu acțiune la Pontul Euxin, Geția (sau Sciția), în vecinătatea mării, lângă o movilă acoperită cu vegetație, un gorgan, dar și câteva case bizare, un fel de igluuri acoperite cu lut, printre care evoluează zeci de personaje și figuri legendare, de la Styles și Ovidius la fauni, nimfe, satiri, bacante, năvălitori nesportivi etc. Figuri de basorelief, parcă însuflețite într-o înverșunare dramatică și grotescă de supremație și dăinuire, cu o parte dintre ele îngropate de vii, în pământ, de unde li se mai aud vocile din ce în ce mai panicate. Sanctuar memorabil, peste care luptă 2000 de ani, țopăie siluetă șchioapă. *Doi pinguri* se recomandă a fi „teatru într-o parte sau două”, are doar câteva personaje fără nume, un cor („Spunem COR pentru că asta-i situația, așa am apucat”) și acțiunea e localizată într-un cartier unde „s-au întâmplat niște lucruri îngrozitoare”. Precum începutul, când „în scenă e aruncată UNA, cu hainele sfâșiate, plină de sânge și urlând lasciv”, pe care BÂRBATUL ÎN HALAT FESTIV se chinuiește să-i fixeze lațul de gât. Ambianța a unei construcții cubiste, „alăturând alandala fragmente disparate ale unui bloc de locuințe”, dar și ale unor destine alandala, căroră li-e lehamite (amintind filmul său din 1994 *Această lehamite*), nu mai vor să fie singuri”, „Dacă nu singur, atunci pingur; una din două!”. „Universul s-a întors cu reversul” ar fi motivul acestei balansări existențiale, tragicomice aproape, când nu se sinucide cineva, ci moare ceva viu în esența ființelor.

Carlo Carlini, iluzionism e numită simplu „happening tranzitoriu”. Cincisprezece personaje, acțiunea în teatru, pe scenă și în sală, subiect – „spectacolul de iluzionism al maestrului de reputație internațională Carlo Carlini, Regele Iluziei!”. Care începe când „publicul încă își mai caută locurile prin sală” și cei câțiva interpreți pândesc apariția cuiva care întârzie, își consultă cu neliniște ceasurile, starea de nervi se prelungește și, pentru a salva situația, Isabella se apropie de rampă, cere un răgaz de câteva minute, apoi, decisă, încearcă o stratagemă declarând că ea e maestrul Carlo Carlini, ca prim număr de iluzionism, „Marea Substituție”. O improvizație, deci, cum va fi în continuare tot spectacolul, aflat și după apariția lui Carlo sub semnul unui perpetuu început, care nu se mai definește, nu prinde contur real, e aleatoriu și neprevăzut. Maestrul e însoțit de un bodygard care a tras cu pistolul în aer când gărzile Șefului Statului îl îmbrânceau pentru că l-a făcut corupt, incompetent și tocmai atunci, pare-se, un descrieriat a tras de-adevăratelea și Șeful e în spital, sub tuburi. Iar toată garda personală a acestuia și poliția ar fi pe urmele lor. Ar fi sau se presupune? Un doctor fugit de la Neurologia are un cui în cap, ca o antenă, prinde toate posturile de radio, le comunică ultimele știri și ar vrea și el măcar o iluzie, să scape de stres – „o iluzie calmă, ca un tun, ca o votcă!”. Dar „iluzia e ubicuă, se mută când te aștepți mai puțin”, „nimic nu pare ce e”, „realitatea mistifică”, e „multă birocrație și anticorupție, din ce să trăiești?”, spectacolul se încheagă „din porniri absolut detestabile, dar cu față umană”. Învălmășeală de personaje și scene centrifuge din care scapă mereu mirajul, ca un vânat vetust și iute de picior al unei plăcute amintiri, de care nimeni n-are timp acum, deși toți o ochesc cu osârdie fătarnică.

Film al realității, cu desfășurare amplă, spații permeabile și construcții paradoxale, ironie, dedublări, subterfugii, bazar grotesc și carusel amețitor de destine, în vârtejul unei vremi care ar putea fi respirabilă dacă ar fi chiar o iluzie.